

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

Tweede Week van de Medezeggenschap

Geplaatst op 6 september 2021

Van 4 tot en met 8 oktober 2021 vindt de tweede Week van de Medezeggenschap plaats. Thom van Woerkom, coördinator bij LOC Waardevolle zorg, vertelt er meer over.

In het verleden organiseerde het ministerie van VWS jaarlijks een congres voor cliëntenraden. “Vorig jaar is dat niet doorgegaan, omdat er toen vanwege de coronamaatregelen geen fysieke bijeenkomsten georganiseerd konden worden”, vertelt Thom van Woerkom, die vanuit zijn functie onder meer verantwoordelijk is voor activiteiten die LOC richting cliëntenraden onderneemt. “Dat vonden wij jammer. Ook omdat we merkten dat leden van cliëntenraden wel heel veel behoefte hebben om elkaar te spreken, uit te wisselen, kennis op te doen. Toen dachten we: waarom zouden we niet een week organiseren, waarin we alles wat we weten over medezeggenschap delen met mensen die daar ook veel verstand van hebben?”

Positieve evaluatie

In de eerste Week van de Medezeggenschap, die plaatsvond in 2020, konden ruim driehonderd deelnemers vanuit de verpleeghuiszorg, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ggz, jeugdzorg en eerstelijnszorg meedoen aan zestig verschillende sessies. Die aanpak viel in de smaak. “De evaluaties achteraf waren heel positief; de beoordeling ging richting de 9 gemiddeld voor zowel de inhoud als uitvoering!”, zegt Thom. “Deze opzet voorzag echt in een behoefte. Daarom hebben we besloten nu opnieuw een Week van de Medezeggenschap te organiseren. Sterker nog: we willen er een jaarlijkse traditie van gaan maken.”

Elkaar echt zien

Deze tweede editie van de [Week van de Medezeggenschap](#) heeft als thema van ‘[Elkaar echt zien](#)’: één van de basisingrediënten om te komen tot Waardevolle zorg. “In het kader van dit thema kiezen we ditmaal voor een hybride vorm met zowel online sessies als regionale bijeenkomsten waar mensen elkaar écht

kunnen ontmoeten”, legt Thom uit. Het wordt een week volop ontmoeting en inspiratie om samen stappen te zetten naar zorg die uitgaat van de waarden van mensen. En om de meerwaarde van medezeggenschap zichtbaar te maken voor iedereen die hiermee te maken heeft.

Amsterdam, 301120 Landelijk Congres Cliëntenraden 2020 Foto: Sjef Prins – APA Foto

Sessies voor toezichthouders en bestuurders

De Week van de Medezeggenschap is bedoeld voor leden van cliëntenraden en professionals die geïnteresseerd zijn in medezeggenschap. Daarnaast is er ook een specifieke bijeenkomst voor bestuurders en toezichthouders. “In die laatste gaan we het hebben over vragen als: Wat is nou jouw relatie tot het zorgkantoor? Hoe kun je de cliëntenraad helpen in dat contact? Of juist soms een beetje de rol van rebel innemen als dat nodig is”, vertelt Thom. “Ook zal er aandacht zijn voor een podcastserie die we nu met bestuurders aan het opnemen zijn over dilemma’s in de medezeggenschap.”

Belang van (mede)zeggenschap

Thom legt uit waarom hij (mede)zeggenschap zo belangrijk vindt: “In de individuele relatie tussen zorgprofessional en cliënt gaat het volgens mij vooral over zeggenschap. Zoals ik er zelf naar kijk, is de cliënt uiteindelijk leidend in wat hij of zij nodig heeft. En medezeggenschap gaat volgens mij over alle randvoorwaarden die noodzakelijk zijn om dit mogelijk te maken, buiten de relatie tussen de mens met een zorgvraag en de zorgprofessional. Medezeggenschap maakt mensen mede-eigenaar van hele belangrijke onderdelen van hun leven. Medezeggenschap in bijvoorbeeld de zorg maakt dat je je niet alleen een nummer voelt dat wordt geholpen, maar echt iemand die onderdeel is van een gemeenschap.”

Proeftuinen

(Mede)zeggenschap is een thema binnen de praktijk-leerroute Radicale Vernieuwing Waarde-vol

Onderwijs® ([RVWO](#), zie kader). Het is immers belangrijk dat (aankomende) zorgprofessionals goed weten wat (mede)zeggenschap is. “En dat zij weten dat dit niet ‘heel formeel’ is, maar dat medezeggenschap inzicht kan bieden in hoe het reilt en zeilt binnen de organisatie waar zij werken”, stelt Thom. “En ook, dat je via een medezeggenschapsorgaan invloed kunt uitoefenen op de besluiten die genomen worden.” Thom vertelt over initiatieven over zeggenschap: proeftuinen, in de Achterhoek en bij twee locaties van Amstelring. “Daar onderzoeken we: kunnen bewoners en personeel niet beter zelf de besluiten nemen, in plaats van een raad van bestuur die ergens op een kantoor zit en heel veel locaties te besturen heeft?”

Discretionaire bevoegdheid

Zeggenschap en medezeggenschap staan soms haaks op alle richtlijnen, protocollen en normenkaders die gelden in de zorg. “Je gunt daarom iedere professional in zijn of haar werk de ‘discretionaire bevoegdheid’ **(1)** om af te kunnen wijken”, vindt Thom. “Ons zorgsysteem is gericht op het verminderen van kwalen. Het uitgangspunt is niet: laten we ervoor zorgen dat mensen hun leven zoveel mogelijk kunnen leiden, zoals zij dat willen. Maar dat is juist wél wat telt. En dat is nu juist weer het mooie van de cliëntenraad: die kijkt vanuit het perspectief van de mensen, zonder rekening te hoeven houden met protocollen en regels.”

(1) Een **discretionaire bevoegdheid** is in het Nederlands bestuursrecht een bevoegdheid die een bestuursorgaan in meer of mindere mate de vrijheid toekent om in concrete gevallen naar eigen inzicht een besluit te nemen.. Deze bevoegdheid onderscheidt zich daarmee van gebonden bevoegdheden en wordt ook wel aangeduid met het begrip **beslissingsruimte**.

Meer weten over medezeggenschap en cliëntenraden?

Beluister [deze podcast](#), waarin Thom van Woerkom vertelt over de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz).

Meer informatie vind je ook op www.clientenraad.nl.

Wetgeving aanpassen?

Zouden zorgwetten aangepast moeten worden, omdat nu niet altijd duidelijk is wie cliënten vertegenwoordigt als zij zelf geen beslissingen kunnen nemen? Ja, denkt de Gezondheidsraad. Nee, vindt minister Hugo de Jonge.

De Gezondheidsraad publiceerde in 2019 het adviesrapport [Goede vertegenwoordiging](#) en doet hierin aanbevelingen om de vertegenwoordiging van cliënten en patiënten te verbeteren. De raad signaleerde dat de vertegenwoordiging niet op dezelfde manier is vastgelegd in de Wet langdurige zorg, Zorgverzekeringswet en WMO. Dat zorgt voor onduidelijkheid en daarom zou de wetgeving aangepast moeten worden. Onlangs reageerde minister Hugo de Jonge op het rapport. Hij vindt aanpassen niet nodig en stelt dat het probleem kan worden opgelost met meer en betere communicatie. (Bron: S. Ahli, [Skipr.](#))

Graag gelijktrekken

Thom van Woerkom is dat niet eens met de minister. “Wat natuurlijk sowieso erg lastig is, is dat de belangen tussen iemand die zorg nodig heeft en de vertegenwoordiger – een bewindvoerder, mentor of curator – uiteen kunnen lopen”, zegt hij. “Het zou dus zeker wel helpen als de wetten gelijkgetrokken worden. Dan wordt het voor iedereen een stuk duidelijker met welke personen en regels je te maken krijgt.”

OVER RVWO

Radicale Vernieuwing Waarde-Vol Onderwijs® verrijkt het zorgonderwijs, zodat de zorg en ondersteuning duurzaam kunnen aansluiten bij de waarde(n) van mensen met een zorgvraag en hun naasten én zorgprofessionals hun werk met plezier doen. De praktijk-leerroute wordt uitgevoerd door zorgorganisaties ActiVite, DSV | verzorgd leven en Topaz. (Meer informatie over RVWO lees je in de [RVWO-nieuwsbrief](#).)

Interview: Mieke Hollander. Tekst: Femke van den Berg. Beeld boven: Pixabay. Beeld Thom van Woerkom: Foto: Sjef Prins – APA Foto.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Vernieuwing onderwijs](#), [Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®](#)

Trefwoorden: [Waarde-vol onderwijs Leiden](#)